

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดและดำเนินการ โปรแกรมผล-
ศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคลากรในโรงเรียนสังกัดกรม-
สามัญศึกษา ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกโรงเรียน จำนวน 50 โรงเรียน แบ่งเป็น
ผู้บริหาร 50 คน ฝ่ายวิชาการ 50 คน หัวหน้าหมวดพละนามัย 50 คน และครูพลศึกษา
28 คน รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 178 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรงคำตอบ
แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ สถานภาพ
ของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการจัดและดำเนินการ โปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียน ปัญหา
การจัดและดำเนินการ และข้อเสนอแนะในการจัดโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียน

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปถามกลุ่มตัวอย่างประชากรและรับกลับคืนด้วยตนเอง
บางส่วนใช้การส่งทางไปรษณีย์ โดยใช้แบบสอบถามทั้งสิ้น 178 ชุด ได้รับกลับคืน 175
ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.31

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS. วิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้
แบบสอบถามแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ แบบสอบถามแบบมาตรา-
ส่วนประเมินค่า วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนแบบ-
สอบถามแบบปลายเปิด เรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย และเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มโดยใช้ค่าที แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป มีวุฒิปริญญาตรี แต่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป ส่วนครูพลศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 26-30 ปี มีวุฒิปริญญาตรีทางพลศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 6-10 ปี

2. สถานภาพของโรงเรียน

โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่ มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน และมีครูพลศึกษาเพียง 1 คน

3. การจัดโปรแกรมพลศึกษาในแต่ละโครงการ

โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกโรงเรียนมีการจัดโครงการสอนพลศึกษาและโครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน รองลงมาคือมีโครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการและโครงการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ส่วนโครงการจัดกิจกรรมพิเศษทางพลศึกษาสำหรับนักเรียนนอกดินนั้น ไม่มีโรงเรียนใดจัด

4. โครงการสอนพลศึกษาในโรงเรียน

โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนนักเรียนที่สอนในแต่ละคาบประมาณ 36-40 คน ขณะเรียนวิชาพลศึกษานักเรียนแต่งกายด้วยชุดพลศึกษาตามที่โรงเรียนกำหนด สภาพของสนามที่ใช้ในการเรียนการสอนอยู่ในระดับพอใช้ได้ มีจำนวนอุปกรณ์พลศึกษาไม่ครบทุกกิจกรรม และใช้การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาโดยวิธีสอบภาค- ทฤษฎีและปฏิบัติ

5. โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่จัดการแข่งขันกีฬาภายในเฉพาะเทอมต้น โดยใช้ช่วงเวลาเย็นหลังเลิกเรียนเพื่อแข่งขันในรอบคัดเลือก ส่วนรอบชิงชนะเลิศจะกำหนดหยุดเรียน 2-3 วัน เพื่อแข่งขันพร้อมกับการกรีฑา โดยให้นักเรียนทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมการแข่งขัน การแบ่งกลุ่มแข่งขันจะแบ่งเป็นสี่ต่างๆ ส่วนประเภทกิจกรรมที่นำมาแข่งขันจะเลือกจากกิจกรรมที่จัดสอนในโรงเรียน มีการให้ถ้วยรางวัลและอุปกรณ์การเรียนสำหรับผู้ชนะการแข่งขัน และงบประมาณที่ใช้ในการจัดและดำเนินการได้จากเงินบำรุงการศึกษาเป็นส่วนใหญ่

6. โครงการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันเกือบทุกครั้งที่มีการจัด โดยเลือกนักกีฬาที่มีทักษะดีและขยันฝึกซ้อมเป็นตัวแทนของโรงเรียน มีการตรวจรักษาเมื่อนักกีฬาเจ็บป่วยในระหว่างฝึกซ้อมและแข่งขัน นอกจากนี้มีการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาของนักเรียน โดยงดการเรียนการสอนเป็นบางครั้งเพื่อให้นักเรียนไปชมและเชียร์กีฬา สำหรับนักเรียนที่ทำชื่อเสียงให้กับโรงเรียน จะได้รับของที่ระลึกเป็นรางวัล เช่น ใบประกาศเกียรติคุณ, โล่แก่นักกีฬายอดเยี่ยม เป็นต้น และงบประมาณที่ใช้ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันได้จากเงินบำรุงการศึกษาเป็นส่วนใหญ่

7. โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ

โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการจัดกิจกรรมนันทนาการตลอดปี โดยเลือกกิจกรรมที่นักเรียนส่วนใหญ่สนใจ และให้นักเรียนทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมกิจกรรม ส่วนงบประมาณที่ใช้จัดและดำเนินการได้จากเงินบำรุงการศึกษาและเงินที่เก็บจากนักเรียน เป็นค่าสมาชิกชุมนุม

8. โครงการจัดกิจกรรมพิเศษทางพลศึกษาสำหรับนักเรียนปกติ

โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่มีการจัดกิจกรรมพิเศษทางพลศึกษาสำหรับนักเรียนปกติ

9. สภาพปัญหาการจัดและดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาล
ระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้

9.1 ปัญหาทางด้านครูพลศึกษา

ผู้บริหารและครูพลศึกษามีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่ประสบในระดับมากคือ ครูพลศึกษามีจำนวนน้อย แต่รับผิดชอบชั่วโมงสอนและงานด้านอื่นนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป นอกจากนี้ครูพลศึกษายังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การที่ครูพลศึกษาขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน, มีนิสัยที่ควรปรับปรุงหลายอย่าง และไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร เป็นปัญหาที่ประสบในระดับมากเช่นกัน

9.2 ปัญหาทางด้านนักเรียน

ผู้บริหารมีความเห็นว่า เป็นปัญหาที่ประสบในระดับน้อยทุกข้อ ส่วนครูพลศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่ประสบในระดับมากคือ นักเรียนไม่มีโอกาสฝึกทักษะเพิ่มเติมและมีพื้นฐาน ความสามารถที่แตกต่างกัน ทำให้ยากแก่การจัดกิจกรรม

9.3 ปัญหาทางด้านผู้บริหาร

ผู้บริหารมีความเห็นว่า เป็นปัญหาที่ประสบในระดับน้อยทุกข้อ ส่วนครูพลศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่ประสบในระดับมากคือ การที่ผู้บริหารในระดับอำเภอหรือจังหวัดไม่ให้ความสนใจและช่วยเหลือในการจัด โปรแกรมพลศึกษาเท่าที่ควร ผู้บริหารไม่ได้เสริมขวัญและกำลังใจแก่ครูพลศึกษา และผู้บริหาร เห็นว่าวิชาพลศึกษาทำให้สิ้นเปลืองมาก

9.4 ปัญหาทางด้านผู้ปกครอง ครู และเจ้าหน้าที่อื่นๆ

ผู้บริหารและครูพลศึกษามีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่ประสบในระดับมากคือ ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญและไม่คอยให้ความร่วมมือในการจัด โปรแกรมพลศึกษา ศึกษานิเทศก์ไม่คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เกี่ยวกับการจัด โปรแกรมพลศึกษาเท่าที่ควร และขาดเจ้าหน้าที่ในการรักษาพยาบาลเมื่อนักเรียนเจ็บป่วย นอกจากนี้ครูพลศึกษามีความเห็นเพิ่มเติมว่า การที่ครูอื่นๆ เห็นว่าวิชาพลศึกษาเป็นกิจกรรมที่ไม่ใช่วิชาการ และมักคิดว่า การจัด โปรแกรมพลศึกษาบางโครงการทำให้เสียเวลาจึงไม่คอยให้ความร่วมมือเท่าที่ควร เป็นปัญหาที่ประสบในระดับมากเช่นกัน

9.5 ปัญหาทางด้านการงบประมาณ

ผู้บริหารและครูพลศึกษามีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่ประสบในระดับมาก คือ งบประมาณในการจัดโปรแกรมพลศึกษาไม่เพียงพอ นอกจากนี้ครูพลศึกษายังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การมีชั้นตอนมากเกินไปและความล่าช้าในการพิจารณางบประมาณ เป็นปัญหาที่ประสบในระดับมากเช่นกัน

9.6 ปัญหาทางด้านอุปกรณ์

ผู้บริหารและครูพลศึกษามีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่ประสบในระดับมาก คือ อุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่ครบทุกประเภทตามกิจกรรมที่จัด และไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ไม่มีความสะดวกในการซ่อมแซมอุปกรณ์ซึ่งมักจะชำรุดและสูญหายบ่อย รวมทั้งอุปกรณ์เกี่ยวกับการพยาบาลฉุกเฉินและอุปกรณ์เบ็ดเตล็ด เช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก มีไม่เพียงพอ นอกจากนี้ครูพลศึกษายังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การที่โรงเรียนไม่จัดให้มีหนังสือหรือเอกสารทางพลศึกษาสำหรับคนควาเพิ่มเติม รวมทั้งการขาดการควบคุมจำนวนและเบิกจ่ายอุปกรณ์ เป็นปัญหาที่ประสบในระดับมากเช่นกัน

9.7 ปัญหาทางด้านสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

ผู้บริหารและครูพลศึกษามีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่ประสบในระดับมาก คือ ไม่มีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับนักเรียนโดยเฉพาะ สถานที่ฝึกกิจกรรมในร่มมีไม่เพียงพอและอยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ผู้บริหารยังเห็นว่า การไม่มีห้องเก็บอุปกรณ์ทางพลศึกษาโดยเฉพาะ เป็นปัญหาที่ประสบในระดับมากด้วย ส่วนครูพลศึกษาเห็นว่า สถานที่สำหรับคิมน้ำมีไม่เพียงพอก็เป็นปัญหาที่ประสบในระดับมากเช่นกัน

9.8 ปัญหาทางการจัดและดำเนินการ

ผู้บริหารและครูพลศึกษามีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่ประสบในระดับมาก คือ ความไม่สะดวกในการเดินทางไปรวมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน นอกจากนี้ครูพลศึกษายังเห็นว่า สภาพท้องถิ่น ภูมิอากาศ และฤดูกาล เป็นอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมทางพลศึกษา เป็นปัญหาที่ประสบในระดับมากเช่นกัน

10. ความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครูพลศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดและดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

10.1 ด้านครูพลศึกษา

ครูพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้บริหารในข้อที่ว่า ครูพลศึกษาไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร ครูพลศึกษาขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ครูพลศึกษามีนิสัยที่ควรปรับปรุงหลายอย่าง และครูพลศึกษาไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมจัดและดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษา

10.2 ด้านนักเรียน

ครูพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้บริหารในข้อที่ว่า นักเรียนไม่มีโอกาสฝึกทักษะเพิ่มเติม และนักเรียนมีพื้นฐาน ความสามารถที่แตกต่างกัน ทำให้ยากแก่การจัดกิจกรรม

10.3 ด้านผู้บริหาร

ครูพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้บริหารในข้อที่ว่า ผู้บริหารไม่ได้เสริมขวัญและกำลังใจแก่ครูพลศึกษา ผู้บริหารไม่เข้าใจบทบาทของครูพลศึกษา ผู้บริหารเห็นว่าวิชาพลศึกษาทำให้สิ้นเปลืองมาก ผู้บริหารในระดับอำเภอหรือจังหวัดไม่ให้ความสนใจและช่วยเหลือในการจัด โปรแกรมพลศึกษาเท่าที่ควร ผู้บริหารไม่ได้ให้สวัสดิการแก่ครูพลศึกษาอย่างเพียงพอ ผู้บริหารมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูพลศึกษา ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษา ไม่สนับสนุนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเท่าที่ควร ผู้บริหารไม่ค่อยมีมนุษยสัมพันธ์กับครูพลศึกษา และผู้บริหารไม่มีนโยบายในการจัดและดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษาที่แน่นอน

10.4 ด้านผู้ปกครอง ครู และเจ้าหน้าที่อื่นๆ

ครูพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้บริหารในข้อที่ว่า ครูอื่นๆเห็นว่าวิชาพลศึกษา เป็นกิจกรรมที่ไม่ใช่วิชาการ ครูอื่นๆไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพลศึกษาเท่าที่ควร ครูอื่นๆมักคิดว่าการจัด โปรแกรมพลศึกษาบางโครงการทำให้เสียเวลา

โดยเปล่าประโยชน์ และครูอื่นๆมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูพลศึกษา

10.5 ด้านงบประมาณ

ผู้บริหารประสบปัญหามากกว่าครูพลศึกษาในข้อที่ว่า ครูพลศึกษาไม่ได้จัดทำโครงการเสนอของงบประมาณไวลวงหนา ส่วนครูพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้บริหารในข้อที่ว่า มีขั้นตอนมากเกินไปในการเบิกจ่ายงบประมาณ มีความล่าช้าในการพิจารณางบประมาณ งบประมาณที่จัดสรรให้ไม่ตรงกับโครงการที่เสนอ และงบประมาณในการจัดโปรแกรมพลศึกษาไม่เพียงพอ

10.6 ด้านอุปกรณ์

ครูพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้บริหารในข้อที่ว่า โรงเรียนไม่จัดให้หนังสือหรือเอกสารทางพลศึกษาสำหรับคนควาเพิ่มเติม

10.7 ด้านสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

ครูพลศึกษาประสบปัญหามากกว่าผู้บริหารในข้อที่ว่า สถานที่สำหรับตีมน้ำมีไม่เพียงพอ และสถานที่ฝึกกิจกรรมในร่มมีไม่เพียงพอ

10.8 ด้านการจัดและดำเนินการ

ผู้บริหารและครูพลศึกษาประสบปัญหาไม่แตกต่างกัน

โดยส่วนรวมแล้ว เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา จากผลรวมทั้งหมดในแต่ละด้าน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในปัญหาทางด้านครูพลศึกษา ด้านผู้บริหาร และด้านผู้ปกครอง ครู และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ส่วนปัญหาทางด้านนักเรียน ด้านงบประมาณ ด้านอุปกรณ์ ด้านสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก รวมทั้งด้านการจัดและดำเนินการ พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

11. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่ประสบมากที่สุด ในแต่ละโครงการ

11.1 โครงการสอนพลศึกษาในโรงเรียน

ผู้บริหารมีความเห็นว่าปัญหาที่ประสบมากที่สุดคือ ความขาดแคลนในด้าน
ครูพลศึกษา, อุปกรณ์ทางพลศึกษา งบประมาณ และสถานที่สำหรับการเรียนการสอน
ส่วนครูพลศึกษามีความเห็นว่าปัญหาที่ประสบมากที่สุดคือ ความขาดแคลนอุปกรณ์ทางพล-
ศึกษาและงบประมาณ สถานที่ไม่อำนวยความสะดวกการจัดการเรียนการสอน กีฬานีเทศก์ไม่ได้
ให้การนิเทศ และช่วยเหลือเท่าที่ควร จำนวนครูพลศึกษามีน้อยทำให้ต้องรับผิดชอบชั่วโมง
สอนมาก หลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไป บางรายวิชาขัดต่อขนบธรรมเนียมของไทยมุสลิม
นักเรียนชาย-หญิงมีปัญหาในการเรียนรวมกัน นักเรียนมีฐานะยากจน เครื่องแต่งกาย
จึงไม่ค่อยเหมือนกัน นักเรียนไม่มีโอกาสฝึกทักษะเพิ่มเติม และไม่มีห้องเปลี่ยนเครื่อง-
แต่งกายสำหรับนักเรียน โดยเฉพาะ

11.2 โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

ผู้บริหารมีความเห็นว่าปัญหาที่ประสบมากที่สุดคือ ขาดแคลนงบประมาณ
และสถานที่ที่เหมาะสม ขาดความร่วมมือระหว่างบุคลากรในโรงเรียน ผลกระทบต่อ
การเรียนการสอน และความจำกัดของช่วงเวลา ส่วนครูพลศึกษามีความเห็นว่า ปัญหา
ที่ประสบมากที่สุดคือ ขาดแคลนงบประมาณ บุคลากร ผู้ตัดสินกีฬา และสถานที่ที่เหมาะสม
ขาดการประสานงานและร่วมมือระหว่างบุคลากรในโรงเรียน สภาพดินฟ้าอากาศ
ไม่อำนวย มีฝนตกบ่อย การฝึกซ้อมกีฬาไม่สามารถทำได้ดีเพราะนักเรียนอยู่ไกลจาก
โรงเรียน และผู้บริหารไม่สนับสนุนเท่าที่ควร

11.3 โครงการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

ผู้บริหารและครูพลศึกษามีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่ประสบมากที่สุดคือ
ขาดแคลนงบประมาณ ความไม่สะดวกในการเดินทาง ขาดยานพาหนะรับส่งนักกีฬา
ความห่างไกลจากสถานที่แข่งขัน นอกจากนี้ครูพลศึกษายังมีความเห็นอีกว่า ปัญหาการ-

ฝึกซ้อมทักษะกีฬาไม่สามารถทำได้เต็มที่ เพราะนักเรียนอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน การขาดแคลนบุคลากร ผู้บริหารไม่สนับสนุนเท่าที่ควร นักเรียนมีทักษะกีฬาไม่ดี และประสิทธิภาพในการแข่งขันมีน้อย เป็นปัญหาที่ประสบมากที่สุดเช่นกัน

11.4 โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ

ผู้บริหารและครูพลศึกษามีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่ประสบมากที่สุดคือ จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีน้อย ขาดแคลนงบประมาณและสถานที่ที่เหมาะสม กิจกรรมบางอย่างขาดตัวสมัครเพิ่มของท้องถิ่น และขาดความร่วมมือระหว่างบุคลากรในโรงเรียน

11.5 โครงการจัดกิจกรรมพิเศษทางพลศึกษาสำหรับนักเรียนปกติ

ผู้บริหารและครูพลศึกษาให้ความเห็นว่า เนื่องจากจำนวนนักเรียนปกติมีน้อย และครูพลศึกษามีงานในความรับผิดชอบมากอยู่แล้ว จึงไม่สามารถจัดโครงการนี้ได้

12. ความคิดเห็นและขอเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดและดำเนินการ โปรแกรม

พลศึกษา

ผู้บริหารให้ขอเสนอแนะว่า กรมเจ้าสังกัดควรพิจารณาจัดสรรอัตรากำลังครูพลศึกษาใหม่ทั่วถึงทุกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการควรออกระเบียบปฏิบัติเพื่อให้ทุกโรงเรียนจัดโปรแกรมพลศึกษาครบทั้ง 5 โครงการ พร้อมทั้งมีการสนับสนุนในด้านงบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนใจและให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก ควรมีหน่วยติดตามผลการจัดโปรแกรมพลศึกษา ครูพลศึกษาควรวางแผนการจัดโปรแกรมพลศึกษาอย่างดี โดยให้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนน้อยที่สุด และเสนอโครงการอย่างละเอียดล่วงหน้า เพื่อความสะดวกในการจัดสรรงบประมาณ สถาบันผลิตครูพลศึกษา ควรเข้มงวดและปลูกฝังทางด้านความประพฤติ ระเบียบวินัยให้กับครูพลศึกษา เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นอกจากนี้ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการพลศึกษาให้เข้าถึง และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนอีกทางหนึ่ง

ครูพลศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรกระตุ้นให้บุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการจัดโปรแกรมพลศึกษา ผู้บริหารทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และโรงเรียนควรให้การสนับสนุนและเสริมขวัญกำลังใจแก่ครูพลศึกษาให้มากขึ้น ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมและโรงเรียนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและช่วยเหลือโรงเรียน การจัดกิจกรรมต่างๆควรให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและชุมชนโดยไม่ขัดต่อประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ศึกษา-นิเทศก์ควรรหาโอกาสไปนิเทศและเยี่ยมเยียนโรงเรียนเป็นครั้งคราว ควรจัดอบรมครูพลศึกษาให้เข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการสอนใหม่ๆและการจัดโปรแกรมพลศึกษา รวมทั้งการจัดอบรมผู้บริหารโรงเรียนให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของโปรแกรมพลศึกษาให้มากขึ้น ควรจัดส่งหนังสือ เอกสาร วารสารต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อครูพลศึกษาและนักเรียนให้แก่โรงเรียนที่อยู่ห่างไกล นอกจากนี้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน เช่น จังหวัด อำเภอ ควรเลือกใช้สนามแข่งขันหลายๆแห่งที่ใกล้กับโรงเรียนที่เข้าร่วมการแข่งขัน เพื่อความสะดวกและประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ในด้านสถานภาพของครูพลศึกษาและโรงเรียน จากการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีวุฒิปริญญาตรีทางพลศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า วิทยนี้เป็นวัยที่เหมาะสมสำหรับการสอนวิชาพลศึกษาอย่างมาก โดยสอดคล้องกับการวิจัยของนอคเคน (Nokken 1972: 3764-A) ซึ่งพบว่า "ครูพลศึกษาเพศชายได้รับการยอมรับว่ามีความสามารถในการสอนวิชาพลศึกษาได้มากกว่าเพศหญิง และครูที่มีอายุน้อยจะมีความสามารถในการสอนวิชาพลศึกษามากกว่าครูที่มีอายุมาก" และบุชเชอร์ (Bucher 1975: 315) ได้กล่าวว่า "การสอนวิชาพลศึกษาที่จะให้ได้ผลดีนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีวุฒิต่างพลศึกษาโดยตรง เพื่อจะได้ถ่ายทอดความรู้ ทักษะคติ และแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน"

ในด้านการจัดโปรแกรมพลศึกษาในแต่ละโครงการพบว่า โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการจัดและดำเนินการโครงการต่างๆ

คล้ายคลึงกับโรงเรียนในภาคอื่นๆ ดังผลการวิจัยของสุพรรณ จิตต์ภักดี (2524: 70-82), สุรพล ศรีพลประพันธ์ (2525: 90-94) และพีชเรข พิริยหะพันธ์ (2526: 62-64) แต่ที่แตกต่างกันอย่างมากคือ ไม่มีการจัดกิจกรรมพิเศษทางพลศึกษาสำหรับนักเรียนปกติ โดยผู้บริหารและครูพลศึกษาให้ความเห็นว่า เนื่องจากจำนวนนักเรียนปกติมีน้อยมาก และครูพลศึกษาต้องรับผิดชอบงานด้านอื่นอีกมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เป็นเรื่องปกติมากที่โรงเรียนเหล่านี้ไม่สามารถจัดกิจกรรมดังกล่าวได้ เพราะโรงเรียนเหล่านี้อยู่ในสภาพที่ขาดแคลนในด้านต่างๆ ผู้บริหารจึงมีนโยบายที่จะต้องแก้ไขปัญหาคาดแคลนให้แล้วเสร็จเสียก่อนจึงจัดโครงการอื่นๆ ที่เห็นว่าสมควร อีกประเด็นหนึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เป็นการยากที่โรงเรียนเหล่านี้ซึ่งมีสภาพที่ไม่พร้อมเป็นส่วนใหญ่ จะจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนปกติได้ เพราะแม้แต่โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งได้ชื่อว่า เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านต่างๆ อย่างมาก ยังไม่สามารถจัดได้ดี ดังผลการวิจัยของวิวัฒน์ไชย วรบรร (2525: ๖-๗) ซึ่งพบว่า "โครงการจัดกิจกรรมพิเศษทางพลศึกษาสำหรับนักเรียนปกติในโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในส่วนภูมิภาค มีปัญหาอยู่ในระดับมาก"

ในด้านครูพลศึกษา จากการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษามีไม่เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน อีกทั้งต้องรับผิดชอบจำนวนชั่วโมงสอนและงานด้านอื่นมากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา เขตการศึกษา 2 (2525: 9) พบว่า

โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นระดับตำบลในเขตการศึกษา 2 บางโรง ยังไม่มีครูพลศึกษา เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนน้อยเกินไป แต่ที่สามารถเปิดสอนได้ เพราะเป็นนโยบายของจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งครูพลศึกษาระดับอำเภอหรือระดับตำบลที่ห่างไกลจากตัวเมือง มักย้ายเขาอยู่ประจำจังหวัดหรืออำเภอใหญ่ๆ ทำให้โรงเรียนเหล่านี้ขาดครูพลศึกษา เกิดปัญหาต้องรับครูพลศึกษาหรือหาครูพลศึกษามาเสริมที่ขาดลง

ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดสรรอัตราบรรจุครูที่มีวุฒิทางพลศึกษาในแต่ละปีไม่ได้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาเท่าที่ควร จึงทำให้เกิดปัญหาความขาดแคลนครูพลศึกษาอย่างมาก ทำให้ครูพลศึกษาในโรงเรียนต้องรับผิดชอบการสอนและงานด้านอื่นมากมายจนเกิดผลกระทบต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาอย่างมาก ซึ่งอาจจะมีส่วนทำให้คุณภาพของการเรียนการสอนลดลง ดังผลการวิจัยของซิลเวสเตอร์ (Silvester 1969: 36) พบว่า "ครูพลศึกษาที่มีชั่วโมงสอนมากเกินไป ทำให้มีเวลาในการเตรียมการสอนน้อย จึงมีผลต่อการสอนวิชาพลศึกษาอย่างมาก" และจากการสำรวจของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ เกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษา ปีการศึกษา 2526 (กรมวิชาการ 2526: 57) พบว่า "วิชาพลานามัย เขตที่โคคา-เจเลียคะแนนมาตรฐานต่ำสุดคือ เขตการศึกษา 2"

ครูพลศึกษาขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ฝ่ายบริหารในระดับอำเภอ จังหวัดและโรงเรียน ไม่ค่อยให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในการจัดโปรแกรมพลศึกษาเท่าที่ควร ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัญหาเหล่านี้มีความเกี่ยวเนื่องกัน กล่าวคือ ถ้าครูพลศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบจำนวนชั่วโมงสอนและงานอื่นๆมากมาย ไม่ได้ได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากฝ่ายบริหารเท่าที่ควร ย่อมต้องเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่ายขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งบิตเทล (Bittel 1974: 66) ได้กล่าวว่า "ขวัญที่ดีของบุคคลนั้นย่อมเกิดจากทัศนคติของบุคคลที่มีต่องาน ต่อผู้ร่วมงาน ต่อโอกาสที่ได้รับการส่งเสริมให้ก้าวหน้า และต่อความเชื่อมั่นในตัวผู้บังคับบัญชา"

ในด้านผู้บริหาร ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้บริหารในระดับต่างๆไม่ค่อยให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาเท่าที่ควรนั้น อาจจะเป็นเนื่องจากผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่เข้าใจบทบาทและความสำคัญของการพลศึกษา มุ่งสนใจในด้านวิชาการอื่น ๆ มากเกินไป โดยเฉพาะผู้บริหารในระดับสูงขึ้นไปก็ไม่สนับสนุนและมองข้ามความสำคัญของการพลศึกษาแล้ว จะมีผลให้เกิดปัญหาด้านอื่นๆตามมา เช่น

การจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงสถานที่ การจัดสรรอุปกรณ์ทางพลศึกษา และการเอาใจใส่ต่องานทางด้านพลศึกษาของโรงเรียนก็น้อยเกินไป ซึ่งเป็นผลกระทบกระเทือนต่อการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาอย่างมาก เกี่ยวกับเรื่องนี้ วิโรจน์ มุทกัณฑ์ (2516: 45) ได้กล่าวว่า "ควรที่ผู้บริหารโรงเรียนขาดการสนับสนุนและไม่เห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษาที่มีต่อนักเรียน ย่อมทำให้โรงเรียนขาดสถานที่ อุปกรณ์การสอน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ทำให้ให้นักเรียนขาดความสนใจและไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม"

การที่นักเรียนไม่มีโอกาสฝึกทักษะเพิ่มเติมจนก่อให้เกิดความแตกต่างของพื้นฐานและความสามารถทางกีฬาของนักเรียน มีผลให้เกิดความยากลำบากในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัญหาที่เกิดจากการที่นักเรียนมีบ้านที่อยู่ห่างจากโรงเรียนมาก เมื่อเลิกเรียนจะต้องรีบกลับบ้านทันทีหรือต้องกลับพร้อมกับนักเรียนอื่นๆ เนื่องจากมีรถยนต์ประจำหรือรถประจำทางน้อยมาก นอกจากนี้โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ยังไม่มีไฟฟ้า สภาพภูมิประเทศเป็นป่าเขา และโดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่แทรกซึมของผู้อพยพรายคอมมิวนิสต์ นักเรียนเหล่านี้จะต้องรีบกลับบ้านทันทีเมื่อเลิกเรียน ช้าบางคนจะต้องกลับไปช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านให้เสร็จสิ้นก่อนมีคำอีกด้วย สาเหตุต่างๆ เหล่านี้ทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสฝึกทักษะกีฬาเพิ่มเติม

การที่ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญและไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการจัดโปรแกรมพลศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจเนื่องมาจากสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนที่จะต้องเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและโรงเรียน ซึ่งไม่ค่อยสะดวกนัก อีกทั้งปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ฐานะทางครอบครัวของนักเรียน โดยสามารถสังเกตได้จากเครื่องแต่งกายของนักเรียนทั้งชุดนักเรียนและชุดพลศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับที่สนอง จันทนินทร (2522: 24) กล่าวว่า "สี่จังหวัดเร่งรัดพัฒนาชายแดนภาคใต้ เป็นเขตที่มีรายได้น้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ของภาค และประชาชนมีความยึดมั่นในศาสนาอิสลามอย่างแน่นแฟ้น" และผลการวิจัยของธีรารุธ มลลิกาภา (2524: 80) ซึ่งพบว่า "ปัญหาสภาพทางเศรษฐกิจของนักเรียนและปัญหาทางด้านความร่วมมือของผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมพลศึกษา เป็นอุปสรรคในการดำเนินการสอนพลศึกษาอย่างมาก" นอกจากนี้ในด้านลัทธิความเชื่อและประเพณีของไทยอิสลาม ซึ่งอาศัยอยู่ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ถึงร้อยละ 73 ของ

ประชากรทั้งหมด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2524: 21,25) ที่มีบุตรหลานศึกษาเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนมัธยมเหล่านี้ไม่ส่งเสริมบุตรหลานของตนเกี่ยวกับกิจกรรมทางด้านพลศึกษาเท่าที่ควร ด้วยเหตุผลซึ่งพินัย อนันตพงศ์ (2522: 71) ได้กล่าวว่า

คนไทยอิสลามถือเป็นประเพณีว่า หญิงชายปะปนกันเป็นบาป เด็กหญิงอายุตั้งแต่ 9 ปี ขึ้นไป จะต้องอยู่ในความระมัดระวังของผู้อุปการะ ปะปนกับชายไม่ได้และถ้าจะออกจากที่กำบัง ก็ต้องปกคลุมร่างกายโดยมิดชิด มิฉะนั้นเป็นบาป รวมทั้งคนไทยอิสลามถือกันหนักหนาว่า การเปิดเผยอวัยวะบางส่วนจากร่างกายที่ไม่ควรเปิดเผยให้คนอื่นเห็นนั้น เป็นการผิดมารยาทอย่างร้ายแรง ยิ่งทางฝ่ายศาสนาแล้วก็นับเป็นบาปทีเดียว ส่วนที่ปกปิดนี้ตามภาษาอาหรับเรียกว่า "เอารัต" หมายถึงว่า หากเป็นชายก็ได้แก่อวัยวะตรงกลางลำตัว ตั้งแต่ส่วนขมับเอวไปจนถึงกลางน่อง ถ้าเป็นหญิงอวัยวะที่ต้องปกปิดนี้ นับแต่คอไปจนถึงข้อมือขอเทาก็เดียว ฉะนั้นคนไทยอิสลามจึงมักจะแต่งกายให้ปกปิดส่วนเหล่านี้อย่างจริงจัง ชายไทยอิสลามส่วนมากไม่นิยมสวมกางเกงขาสั้นเหนือเข่า เพราะเขาก็คือเป็นส่วนที่ต้องปกปิด ส่วนหญิงอิสลามก็ต้องสวมเสื้อแขนยาวถึงข้อมือและนุ่งผ้าถึงขอเท่า การสวมเสื้อไม่มีแขนหรือกระโปรงสั้นเกินเขานั้น ถือว่าเป็นการผิดมารยาท ส่วนศีรษะนั้นก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ต้องปกปิดเช่นเดียวกัน กล่าวคือชายจะต้องสวมหมวกและหญิงจะต้องใช้ผ้าคลุมศีรษะอยู่เสมอเมื่อออกจากบ้าน

จะเห็นได้ว่า ลักษณะความเชื่อเหล่านี้จะมีผลไปถึงการแต่งกายชุดพลศึกษาของนักเรียน การเรียนร่วมกันระหว่างนักเรียนชาย-หญิง การเรียนวิชากระบี่กระบอง และปัญหาอื่นๆอีกหลายด้าน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เป็นปัญหาที่กระทบกระเทือนต่อการจัดกิจกรรมพลศึกษาอย่างมาก

การขาดศึกษานิเทศก์ที่จะมาให้ความช่วยเหลือแนะนำในการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษานั้น อาจเนื่องมาจากศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อย โดยเฉพาะในแต่ละจังหวัดจะประจำอยู่เพียงคนเดียว แต่จะต้องรับผิดชอบโรงเรียนทั้งหมด ถ้าเป็นโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลและการคมนาคมไม่สะดวกแล้ว ก็ยิ่งทำให้มีโอกาสดำเนินการนิเทศไม่ทั่วถึง นอกจากนี้พลศึกษานิเทศก์ยังได้รับมอบหมายงานในด้านอื่นๆอีกมาก เช่น ก็พานักเรียน กีฬาจังหวัด และงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมายเป็นครั้งคราวจากกรมพลศึกษา จึงทำให้พลศึกษานิเทศก์ไม่มีโอกาสออกนิเทศ เยี่ยมเยียน ติดตามผล และให้ความช่วยเหลือโรงเรียน ดังที่กรมพลศึกษาได้สรุปผลการประชุมของเขตการ-

ศึกษา 2 (กรมพลศึกษา 2525: 14) ไว้ว่า "พลศึกษานิเทศก์มีจำนวนไม่เพียงพอ ทำให้การออกนิเทศตามโรงเรียนไม่ทั่วถึง" โดยทั่วไปแล้วพลศึกษานิเทศก์จะทำหน้าที่ในด้าน การบริหารและวางแผนร่วมกับเจ้าหน้าที่การศึกษาในระดับอำเภอและจังหวัด ตลอดจน การจัดอบรมสัมมนาครูผู้สอนพลศึกษา จะให้ความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษตามที่โรงเรียน ขอมมาเท่านั้น ด้วยเหตุเหล่านี้ทำให้ครูพลศึกษาได้รับความช่วยเหลือในการจัดและดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษาน้อยมาก

ในด้านงบประมาณ จากการวิจัยพบว่า งบประมาณในการจัดและดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษาไม่เพียงพอ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัญหาทางด้านงบประมาณเป็นปัญหา ที่ประสบกันโดยทั่วไปในสถาบันการศึกษาของรัฐ โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมืองซึ่งมีจำนวนนักเรียนน้อย ขอมจะมีรายได้คือเงินบำรุงการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณจากอำเภอ จังหวัด หรือส่วนกลางน้อยเป็นธรรมดา จึง ขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนที่จะร่วมมือกับบุคลากรต่างๆในโรงเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาดัง- งบประมาณโดยวิธีการที่เหมาะสมที่สุด นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การพิจารณาจัดสรรงบ- ปรมาณให้กับฝ่ายต่างๆในโรงเรียนนั้น ขอมขึ้นอยู่กับนโยบายและการมองเห็นความ- สำคัญของผู้บริหาร ถ้าผู้บริหารมีทัศนคติที่ไม่ดีหรือไม่เห็นความสำคัญของการจัดโปแกรม พลศึกษา การได้รับงบประมาณก็ขอมจะได้น้อยเป็นธรรมดา และยังขึ้นอยู่กับการเสนอ โครงการเพื่อของงบประมาณล่วงหน้าอีกด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่า งบประมาณเป็น ปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้กิจการต่างๆดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้า งบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอก็ขอมทำให้เกิดความไม่คล่องตัว และจะเชื่อมโยง ไปสู่ปัญหาทางด้านอื่นๆอีกด้วย

ในด้านอุปกรณ์ จากการวิจัยพบว่า อุปกรณ์ทางพลศึกษามีไม่เพียงพอและไม่ ครบทุกกิจกรรม อุปกรณ์เกี่ยวกับการพยาบาลฉุกเฉิน และอุปกรณ์เบ็ดเตล็ด เช่น เครื่อง- ชั่งน้ำหนัก มีไม่เพียงพอ รวมทั้งไม่มีความสะดวกในการซ่อมแซมอุปกรณ์ ผู้วิจัยมีความ เห็นว่า ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการขาดแคลนงบประมาณ และการมอง เห็นความสำคัญของอุปกรณ์ทางพลศึกษาของผู้บริหาร เป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่า งบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ทางพลศึกษามีผลต่อการจัดและดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษา อย่างมาก เพราะการเรียนการสอนวิชาพลศึกษานั้น เป็นการเรียนโดยใช้กิจกรรมทาง-

ภายเป็นสื่อในการเรียนรู้ ส่วนประกอบที่สำคัญนอกจากตัวครูพลศึกษาและนักเรียนแล้ว จะต้องอาศัยอุปกรณ์ต่างๆทางพลศึกษาที่เหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละประเภท ถ้าขาดอุปกรณ์แล้ว จะทำให้การเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาดำเนินไปอย่างขาดประสิทธิภาพ นอกจากนี้อุปกรณ์ยังมีส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจ อยากเรียนอยากเล่น และยังสนองความต้องการของนักเรียนได้อีกด้วย ซึ่งศิริมาศ ไทยวัฒนา (2522: 104) ได้กล่าวว่า ". . . ถ้ามีจำนวนอุปกรณ์มากก็เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนและตั้งใจฝึกทักษะมาก ในทางตรงข้ามถ้ามีอุปกรณ์น้อยพอเพียงกับจำนวนนักเรียน นักเรียนก็อาจจะขาดความสนใจและเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน. . ." และสอดคล้องกับผลการวิจัยของคอรี่ (Korri 1971: 5181-A) ที่ว่า "การขาดอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก เป็นอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมเพื่อสนองต่อความต้องการของนักเรียนในโรงเรียน" นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาความขาดแคลนอุปกรณ์ อาจเกิดจากการที่โรงเรียนอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ร้านค้าที่จำหน่ายอุปกรณ์ทางพลศึกษาจะอยู่เฉพาะในตัวเมือง อุปกรณ์บางประเภทก็ไม่มีจำหน่ายถึงมือไม่ได้มาตรฐาน ถ้าใช้วิธีการสั่งซื้อจากโรงงานผลิตหรือร้านค้าใหญ่ๆ หรือจากกรุงเทพมหานคร ก็จะต้องเพิ่มเติมค่าขนส่งอีกด้วย จึงก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์ทางพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างมาก

การที่โรงเรียนไม่จัดให้มีหนังสือหรือเอกสารทางพลศึกษาสำหรับค้นคว้าเพิ่มเติม ผู้วิจัยเห็นว่า อาจจะเนื่องมาจากโรงเรียนไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะจัดซื้องบประมาณซึ่งมีจำกัดจะต้องจัดสรรไปใช้ในส่วนอื่นๆที่ผู้บริหารเห็นว่ามีควมจำเป็นมากกว่า ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว หนังสือ เอกสาร และตำราต่างๆทางพลศึกษามีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างมาก ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ๆทางพลศึกษา อีกทั้งจะช่วยให้นักเรียนเกิดความตื่นตัวและทันเหตุการณ์อยู่เสมอ และยังช่วยให้การเรียนวิชาพลศึกษาประสบผลสำเร็จมากขึ้น ดังนั้นครูพลศึกษาจึงควรหาทางช่วยเหลือให้นักเรียนได้มีตำรา ประกอบการเรียนวิชาพลศึกษา ซึ่งอาจจะขออนุมัติซื้อ หรืออาจจะขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมสามัญศึกษา กรมพลศึกษา องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย เป็นต้น

ในด้านสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนไม่มีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับนักเรียนและไม่มีห้องเก็บอุปกรณ์ทางพลศึกษาโดยเฉพาะ ผู้วิจัยเห็นว่า อาจเนื่องมาจากโรงเรียนต่างๆมีอาคารเรียนเพียงจำกัดเพื่อใช้เป็นห้องสำหรับการเรียนการสอนในชั้นเรียนเท่านั้น อีกทั้งโรงเรียนไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะจัดสรรสำหรับการสร้างห้องต่างๆทางพลศึกษาโดยเฉพาะได้

ส่วนสถานที่ฝึกกิจกรรมในร่มมีไม่เพียงพอและอยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสม ก็เป็นปัญหาที่ประสบมากเช่นกัน ผู้วิจัยเห็นว่า สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน เพราะการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ต้องใช้สถานที่เป็นองค์ประกอบของการสอน โดยถือว่าห้องเรียนพลศึกษาหรือสนามกีฬาเป็นห้องปฏิบัติการทางพฤติกรรมของนักเรียน (วารสารตีพิมพ์ 2527: 10) นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่า สถานที่ฝึกกิจกรรมในร่มมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับโรงเรียนในภูมิภาคแถบนี้ เพราะเป็นพื้นที่ที่มีฝนตกชุกเกือบตลอดปี ถ้าหากขาดสิ่งดังกล่าวแล้ว การสอนย่อมดำเนินไปอย่างไม่ราบรื่นและไม่ประสบผลเท่าที่ควร

ในการจัดการและดำเนินการ จากการวิจัยพบว่า ขาดยานพาหนะและไม่มีความสะดวกในการเดินทางไปร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ภูมิภาคส่วนใหญ่ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีลักษณะเป็นป่าไม้และภูเขา ถนนหนทางก็ต้องตัดผ่านภูเขา ซึ่งมีลักษณะคดเคี้ยววกไปวกมา รวมทั้งระยะทางระหว่างโรงเรียนกับตัวเมือง หรือระหว่างโรงเรียนแต่ละแห่งจะอยู่ห่างไกลกันมาก ยากแก่การติดต่อ ดังที่เสนีย์ มะดากะกุล (2523: 121) ได้กล่าวว่า

ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระบบการคมนาคมไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ เส้นทางคมนาคมระหว่างเมืองกับชนบทไม่สะดวก ทำให้เสียเวลาและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูง ถนนที่เชื่อมระหว่างหมู่บ้านกับตำบลไม่เพียงพอและอยู่ในสภาพไม่ดี สามารถใช้ได้เพียงบางฤดูกาลเท่านั้น การสื่อสารระหว่างอำเภอและระหว่างจังหวัดไม่สะดวก

ด้วยสาเหตุนี้ผู้บริหารโรงเรียนจึงไม่ค่อยสนับสนุนการส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเท่าที่ควรเพราะจะต้องสิ้นเปลืองงบประมาณอย่าง-

มาก อีกทั้งขาดพาหนะในการเดินทางหรือรับ-ส่งนักศึกษา การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในภูมิภาคแบบนี้จึงมีลักษณะเป็นกลุ่มๆ คือ จะแข่งขันเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงซึ่งไม่มีความลำบากในการเดินทางและไม่สิ้นเปลืองงบประมาณมากนัก โดยเฉพาะบางโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยมากและอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนอื่นๆ จะไม่เคยเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนที่หน่วยงานระดับอำเภอ หรือจังหวัดเป็นผู้จัดเลย

ส่วนปัญหาทางด้านภูมิอากาศและฤดูกาลที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียนอย่างมากรั้น ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นหน้าที่ของครูพลศึกษาที่จะต้องวางแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาอย่างดี โดยคำนึงถึงสภาพดินฟ้าอากาศ สถานที่ และลักษณะของกิจกรรม เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคและการรบกวนจากดินฟ้าอากาศ ซึ่งในบางครั้งจำเป็นต้องใช้สถานที่ฝึกกิจกรรมในร่มติดต่อกันเป็นเวลานาน เนื่องจากฝนตกและสถานที่กลางแจ้งมีน้ำขัง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่า เป็นหน้าที่ของครูพลศึกษาที่จะต้องรวบรวมกำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิด และสติปัญญา เพื่อร่วมมือกับผู้บริหารและบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมทั้งสามารถจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนให้ดีที่สุดภายใต้ความขาดแคลน โดยมีจุดหมายหลักคือ การพัฒนานักเรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

ขอเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา ทั้งทางด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และด้านอื่นๆ ที่จำเป็น
2. จากการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษาไม่ค่อยได้จัดทำโครงการเสนอของบประมาณล่วงหน้า ทำให้เกิดความไม่สะดวกและล่าช้าในการพิจารณางบประมาณ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ครูพลศึกษาควร เขียนโครงการ เพื่อเสนอของบประมาณล่วงหน้า
3. ในกรณีที่ไม่มีงบประมาณไม่เพียงพอ ครูพลศึกษาควรร่วมมือกับผู้บริหารและครูอื่นๆ ในโรงเรียนจัดกิจกรรมพิเศษต่างๆ เพื่อหารายได้เข้าโรงเรียน
4. ครูพลศึกษาควรปรึกษากับผู้บริหารโรงเรียนเพื่อจัดหาสถานที่ซึ่งสามารถดัดแปลงใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมพลศึกษาในร่ม หรือใช้สอน เมื่อสนามต่างๆ อยู่ในลักษณะ

ที่ไม่สามารถใช้งานได้

5. ครูพลศึกษาควรวางโครงการร่วมกับตำบลหรืออำเภอ เพื่อเผยแพร่การพลศึกษาให้เข้าถึงชุมชน เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนเห็นความสำคัญของการพลศึกษา และนิยมออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ถ้าจะมีการวิจัยในด้านการจัดโปรแกรมพลศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้อีก ควรให้ครอบคลุมไปถึงโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามด้วย เพื่อจะได้ทราบข้อมูลและปัญหาอย่างลึกซึ้ง
2. ควรศึกษาปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในแต่ละโครงการโดยเฉพาะ เพื่อจะได้ทราบปัญหาที่แท้จริงของแต่ละโครงการ
3. ควรศึกษาและเปรียบเทียบการจัดโปรแกรมพลศึกษาระหว่างโรงเรียนในแต่ละเขตการศึกษาต่างๆทั่วประเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย